

**A profi kert!
A profi partner!
A profi gazdaság!**

Kedves Kertbarátnők, tisztelt Kertbarátok!

2014. évi 11. felhívás

► „A növényvédelmi helyzet fokozódik!” Elszoktunk az ideihez hasonló, enyhe téltől és párás, csapadékos tavasztól! Továbbra is, és még nagyobb erővel támadnak a korábbi felhívásokban jelzett kórokozók (gombák és baktériumok) és kártevők (rovarok, atkák, csigák). **Gyakorlatilag mindegyik jelentős károsító megjelent!**

► A **lisztharmat** minden gazdanövényén megtalálható, terjed. (Sok kertben már a köszméte termését is elvitte!) A **virágfertőző monília** talán a kajszikát kapta el leginkább, száradnak a hajtásvégeik. A visszametszés után is érdemes permetezni, mert már a **gyümölcsfertőző monília** is támad. Sárgabarackon, szilván, cseresznyén és meggyen találta meg a kolléganőm. A gombaölők csak megelőző kijuttatással védenek a monília ellen. A penészgyepes gyümölcsöt már nem tudjuk meggyógyítani! A viharoktól, rovaroktól sérült gyümölcsöket a betakarításig védeni kell. A sebzéseket okozó szelek, viharok után minél gyorsabban (sok kolléga szerint 12 órán belül) és bő lémenységgel juttassák ki a készítményeket. Különösen sietni kell ekkor a kontakt gombaölőkkel. Az alábbiak engedélyezettek gyümölcsmoníliaira: Felszívódóak: Topas 100 EC (az összes csonthéjasban: 7 nap é.v.i.), Teldor 500 SC (az összes csonthéjasban: 3 nap é.v.i.), Switch 62,5 WG (csak meggyben: 7 nap é.v.i.), Chorus 50 WG (az összes csonthéjasban: 14 nap é.v.i.), Signum WG (az összes csonthéjasban: 7 nap é.v.i.), Systhane Duplo és a Talentum (cseresznye, meggy 14 nap é.v.i.), stb.

Keverjük a fentieket kontakt szerekkel. Ilyenek pl. a kiváló mankoceb hatóanyagúak (lásd 3. felhívást) és a rezek. Ez utóbbiak most még perzselést okozhatnak.

A fenti szerek többsége a különböző **csonthéjas levélbetegségekre** is engedélyezett. Ezek közül a levéllikasztó gombát és a szilvalevelek vörösfoltosságát már az egész országban megtalálták.

A hűvösebb kertekben még a **tafrina** is jól érzi magát, már a gyümölcsöket kerülgeti. A jövő hétre ígért száraz, meleg idő talán leállítja. A beszáradt tafrinás bábaszilvát ma találtam, biztató jel, már nem terjedt tovább. Egészségesek a szomszédos szemek. Ez lesz a hónap fotója.

A meleg biztosan meghozza az **almások varasodását és a körterozsdát is**. Készülhetünk a permetezésre. A fentebb felsorolt szerek közül az aláhúzottakkal, egyben ezek ellen is védekezhetünk. Megelőzőképpen, javasolom, hogy már most kezeljék az almát és a körtét is. (A rézzel még itt is vigyáznék! A fiatal gyümölcsöket megégetheti, de később, az esőtől, szelektől sérült bőrű idősebb gyümölcsökön is gondot okozhat.)

► Május elsején levelet kaptam **dr. Mikóczy Nárcisztól (BASF)**, aki az eddig ismert legkorábbi lisztharmat fertőzésről tudósított, **szőlőben**. Április 30-án megtalálták Szekszárdon.”... a szőlő virágzása várhatóan május vége előtt nem kezdődik el. Ez pedig azt jelenti, hogy a lisztharmatgombának rengeteg ideje lesz a főlspaporodásra... Mint tudjuk, a fürtök megbetegedésének mértéke nagymértékben a tünetek megjelenésének koraiságától (a várható virágzáshoz képest) és a tünetek gyakoriságától függ. A gyakoriság az elkövetkezendő napokban el fog dőlni. Akkor már egészen pontosan meg lehet mondani, hogy milyen évünk lesz, most még csak sejteni lehet, hogy nem lesz zökkenőmentes.”- idéztem az e-mailjéből. Köszönjük!

A kordonkarokhoz közeli leveleken fedezhetik fel az első lisztharmatos leveleket. Aki elhalasztja a védekezést a leveleken, az számolhat a fürtfertőzéssel, a sérves bogyókkal.

(Az átázott talajok kipárolgása elegendő nedvességet biztosíthat a peronoszpóra számára is, mely szintén megjelenhet, egy felmelegedést követően.)

► A **borsóból, peronoszpórás** mintát küldtek a Pest-megyei kollégáknak. A peronoszpórák társaságához tartozó **fitoftóra** is számíthatunk paradicsomban, krumpliban. Találó a magyar nevük: paradicsomvész avagy burgonyavész. Valóban „vészes” gyorsasággal, akár 2-3 nap alatt is tarolhatja a lombot. (Nedves, párás szeptemberben lecsorog a gumóhoz, azt is tönkre teheti.) A szőlő peronoszpóránál ismertetett elvek alapján védekezhetünk, de a krumplit szerencsére mindig kezelhetjük rézzel. A rezisztenciatoró kontakt rezek és rézpótló mankocebek mellett most feltétlenül használjanak mélyhatásúakat illetve felszívódóakat is. Ilyenek az Amistar, Acrobat MZ, Forum R, Galben R, Curzate R, Miltox Speciál Extra WP, a Ridomilok, Kupfer Fusilan WG, valamint a Proplant (ez utóbbi palántaágyak talajfertőtlenítése és lombkezelésre is engedélyezett).

Tehát ugyanaz a gombafaj fertőzi a paradicsom levelét és bogyóját is, ebben az esetben **paradicsomvésznek** hívják. A rezek és a felsorolt készítmények nagy része itt is használható, néhány viszont csak a paradicsomra engedélyezett pl. a Zetanil R, stb. **Tájékozódjanak az idei szerjegyzékből (674. oldal) vagy érdeklődjenek a Hermes boltok növényvédős szakembereinél!**

► Az enyhe tél hatását láthatjuk a kártevők összetételében is. Az **ormányos bogarak** csoportjába tartozó barkók, eszelények és bimbólikasztók többsége kifejlett (ún. imágó) alakban telel át. Tavasszal éhesen, rágásra készen bújnak elő. Rögtön károsítanak. Az idén különösen nagy gondot okoznak. A bimbók kb. 30-40 %-a is odvasított azon az almafán ahol a fotót készítettem. Ugyanígy tarolnak a **hernyók** is, lásd az előző levelünket! Nem tudnám pontosan meghatározni pl. a Grünwaldné Almási Andrea által fotózott, borsón rágó fajt. A védekezés szempontjából nem is lényeges. Nappali fotón, nappali kártevőt láthatunk, mely egy engedélyezett piretroiddal (a borsó esetében pl. a Karate Zeon, Sherpa 100 EC, Kaiso Garden, stb.) szépen letakarítható. A korai borsóban már az ételmezés-egészségügyi várakozási időkre is gondolni kell!

► Nem hittem volna, hogy ilyen gyorsan találkozok a tavaly megismert **szelídesztenye gubacsdarázssal**. Mintát kaptam Budaligettről, rögtön fényképeztem is. A közeljövőben megjelenő karantén károsítók leírását, megtalálják a honlapomon. Szönyegi Sándor előadását elérhetik a címloldalról, a „karantén károsítók 2013.”-ra kattintva. Kérem segítsenek az ismertett károsítók felderítésében! Jelezzék, ha találkoztak valamelyikkel!

► Felszereltük a fővárosi feromon és színcsapdáinkat. Az összesítő táblázatunkat bemásolom, a helyszínek és a csapdázott rovarok bemutatása miatt. A későbbiekben, hetente frissítve megtalálhatják a www.magyarovenyorvos.hu és a www.zsigogyorgy.hu honlapokon. Jól látható, hogy beindultak a molyok és a cseresznyelégység is! (Ez utóbbinál nagyobb fogásra számítottam...) A szőlősök már készíthetik a permetezőgépet, a gyümölcsfákat nevelgetők pedig kombinálják a gombaölős permetlevet a megfelelő rovarölő szerrel. Legközelebb erről írok.

Budapest III. kerület északi részének keleti lejtőjén lévő kert adatai, 2014 (kihelyezve 05.01-én):

Dátum:	05.07.	05.14.	05.21.	05.28.	+06.04.	06.11.	06.18.	06.27.	+07.02.	07.09.	07.16.	07.23.	+07.30.	08.06.
Almamoly	18													
Szilvamoly	95													
Keleti gyüm. moly	65													
Barackmoly	2													
Tarka sz. moly	121													
Cseresznyelégység	1													
Almafaszitkár	0													

Budapest II. kerület Rózsadomb déli fekvésű kertjének adatai, 2014 (kihelyezve 05.01-én) :

Dátum:	05.07.	05.14.	05.21.	05.28.	+06.04.	06.11.	06.18.	06.27.	+07.02.	07.09.	07.16.	07.23.	+07.30.	08.06.
Almamoly	ki													
Szilvamoly	*40													
Keleti gyüm. moly	ki													
Barackmoly	*1													
Tarka sz. moly	*80													
Kéregmoly	*11													

Budapest XI. kerület Sasad, síkfekvésű kertjének adatai, 2014 (kihelyezve 05.05-én):

Dátum:	05.07.	05.14.	05.21.	05.28.	+06.04.	06.11.	06.18.	06.27.	+07.02.	07.09.	07.16.	07.23.	+07.30.	08.06.
Almamoly	11													
Szilvamoly	61													
Keleti gyüm. moly	65													
Barackmoly	0													
Tarka sz. moly	72													
Kéregmoly	30													
Cseresznyelég	5													
Almafaszítkár	0													

Budapest XVII. kerület és Ecsér (Pécel) határán lévő síkfekvésű kert, 2014 (kihelyezve 05.02.):

Dátum:	05.07.	05.14.	05.21.	05.28.	+06.04.	06.11.	06.18.	06.27.	+07.02.	07.09.	07.16.	07.23.	+07.30.	08.06.
Almamoly	8													
Szilvamoly	48													
Keleti gyüm. moly	12													
Barackmoly	0													
Tarka sz. moly	44													
Ribizkeszítkár	1													
Almafaszítkár	1													
Cseresznyelég	4													

Budapest XXI. kerület és Szigetszentmiklós határán lévő síkfekvésű kert, 2014 (kihelyezve 05.04.):

Dátum:	05.07.	05.14.	05.21.	05.28.	+06.04.	06.11.	06.18.	06.27.	+07.02.	07.09.	07.16.	07.23.	+07.30.	08.06.
Almamoly	12													
Szilvamoly	79													
Keleti gyüm. moly	23													
Barackmoly	0													
Tarka sz. moly	60													
Cseresznyelég	4													

Budakalász, Pomáz és Üröm határán lévő kert, 2014 (kihelyezve 05.02.):

Dátum:	05.07.	05.14.	05.21.	05.28.	+06.04.	06.11.	06.18.	06.27.	+07.02.	07.09.	07.16.	07.23.	+07.30.	08.06.
Almamoly	33													
Szilvamoly	113													
Keleti gyüm. moly	78													
Barackmoly	2													
Tarka sz. moly	106													
Cseresznyelég	6													

Budapest, X. kerület Maglódi út, iskolakert, 2014 (kihelyezve 05.07-én):

Dátum:	05.07.	05.14.	05.21.	05.28.	+06.04.	06.11.	06.18.	06.27.	+07.02.	07.09.	07.16.	07.23.	+07.30.	08.06.
Almamoly	-													
Almafaszítkár	-													
Gyapottok b. lepke	-													
Sárga/kék lap	-													

► 2010-ben volt utoljára ennyire aktuális a tanácsom: alaposan nézzék át a kertjüket, a növényeiket. Alig ismert károsítókkal és jóval korábbi fertőzésekkel jött el az idei tavasz.

Budapest, 2014. május 8-án.

Üdvözlettel:

Zsigó György, NMNK

Hermes Üzletek, ahol a növényvédő szereket megvásárolhatják*:

- Kertészeti Áruház 2011 Budakalász, Lupa szigeti elágazás – 26-340-296	- Kertészeti és Iparcikk Szaküzlet 1134 Budapest, Bulcsú utca 23/a. – 3-408-643
- Kertészeti Áruház 1132 Budapest, Váci út 6. – 3-110-046	- Kertészbolt 1114 Budapest, Bartók Béla út 66. – 4-666-103
- Kertészbolt 1077 Budapest, Baross tér 16. – 3-426-722	- Méhészeti és Kertészeti Szaküzlet 1094 Budapest, Ferenc krt. 37. – 2-181-750
- Kertészbolt 1024 Budapest, Széll Kálmán tér 3. – 2-124-201	

*Kérjük, tájékozódjon előre, hogy az adott üzletben megtalálható-e az Ön által megvásárolni kívánt vegyszer!